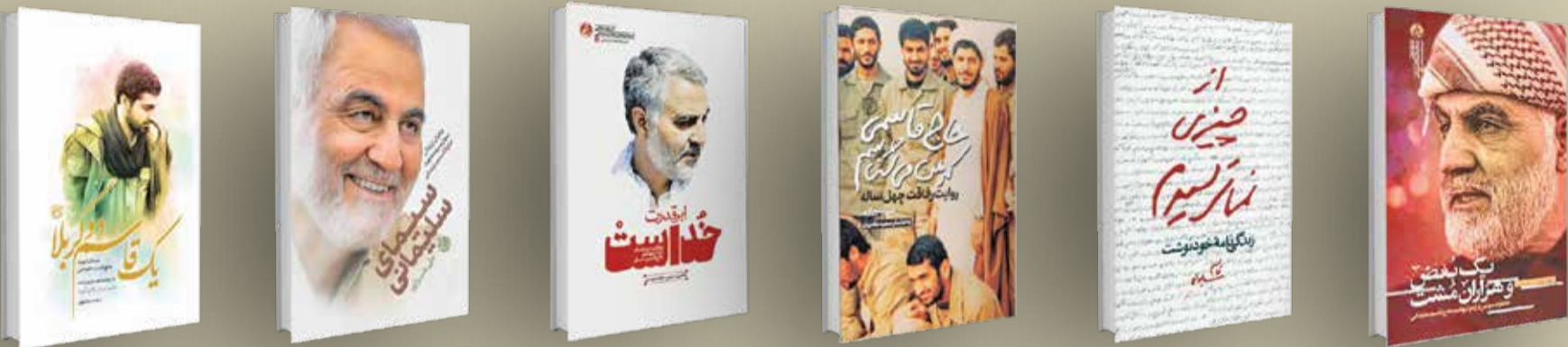

نگاهی به برخی کتاب‌هایی که درباره حاج قاسم سلیمانی منتشر شده‌اند

فرازهایی خواندنی درباره سردار دل‌ها

گروه فرهنگی / زمان کمی بعد از اعلام خبر شهادت حاج قاسم سلیمانی، اهالی کتاب در حوزه‌های مختلف قلم به دست گرفته و تلاش برای نوشتن درباره زندگی این سردار ایرانی و خدماتش را آغاز کردند. طی سه ساله که از این واقعه می‌گذرد حدود ۷۰۰ عنوان کتاب در حوزه‌های مختلف روانه بازار نشرمان شده، آماري که به نقل از حمیدرضا مقدم‌فر، مسئول ستاد مردمی بزرگداشت سومین سالگرد شهادت حاج قاسم عنوان شده است. در این گزارش به اختصار درباره برخی از آثار مذکور می‌خوانید.

یک زندگینامه خودنوشت برای علاقه‌مندان

شاید بتوان یکی از راه‌های خوب برای شناخت چهره‌های شاخص در حوزه‌های مختلف را مراجعه به آثاری دانست که به قلم خود افراد روانه کتابفروشی‌ها شده است؛ مسأله‌ای که مصداق آن درباره حاج قاسم، انتشار کتابی با عنوان «از چیزی نمی‌ترسیدم» است. «از چیزی نمی‌ترسیدم» زندگینامه خودنوشت سردار سلیمانی است که به همت انتشارات مکتب حاج قاسم در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. این زندگینامه شامل دست‌نوشته‌های شخصی شهید سلیمانی از دوران کودکی و زندگی در روستای قنات ملک کرمان تا میانه مبارزات انقلابی در سال ۵۷ است، شرح روزگار مردی از دل روستایی دورافتاده در کرمان است که چند دوره از زندگی ساده و کوتاهش را روایت کرده و نشان می‌دهد که چگونه از چوپانی به جایگاه بلندی رسید.

اما اگر علاقه‌مندان بیشتری با حاج قاسم از ریچه

یک نوشته داستانی هستید «یک قاسم دو کر بلا» انتخاب خوبی است که آن را اولین کتاب مستند داستانی از فرماندهی حاج قاسم سلیمانی در دو عملیات کربلای ۴ و ۵ می‌دانند. این نوشته به قلم مجید سانکهن و با روایتی از نادر نوروز شاد از سوی انتشارات روایت فتح منتشر شده است.

برای شناخت شخصیت‌های نامدار، مراجعه به خاطرات مردمی هم انتخاب خوبی به شمار می‌آید، «یک بغض و هزاران مشت» مصداقی از این سبک است. علیرضا اشرفی این اثر را با خاطرات مردمی از روزهای شهادت سردار قاسم سلیمانی نوشته که انتشارات «راه‌یار» هم آن را منتشر کرده است. در این بین یک کتاب هم ذکر خاطرات همدانی‌ها از ایام شهادت حاج قاسم را شامل می‌شود که «ابرقدرت خداست» نام دارد، مجید یوسفی تألیف آن را بر عهده داشت و انتشارات راه‌یار هم منتشرش کرده است. این انتشارات کتاب «سیل و سردار» را هم به قلم محمدعلی

بخشی پور منتشر کرده، این نوشته درباره خاطرات شفاهی حضور حاج قاسم در سیل خوزستان است. «مرد سایه‌ها» را هم محمدعلی آقامیرزایی نوشته که انتشارات سوره مهر آن را در اختیار علاقه‌مندان قرار داده؛ آقامیرزایی آن را با محور زندگی این سردار شهید نوشته است. در بین آثاری که درباره حاج قاسم و پیرامون زندگینامه وی نوشته شده «شاید پیش از اذان صبح» را نیز سوره مهر منتشر کرده که آن را احمد یوسف‌زاده در قالبی داستانی نوشته است. یوسف‌زاده در این کتاب با مخاطب قرار دادن حاج قاسم، دل نوشته‌ها و خاطرات سال‌های دور و نزدیک را با او مرور می‌کند.

روایتی از ۴۰ سال رقابت
حاج قاسمی که من می‌شناسم» هم پیشنهاد خوبی برای شناخت هرچه بیشتر این چهره مردمی است، نوشته‌ای از «سعید علامیان» که انتشارات خط مقدم آن را منتشر کرده است. حجت‌الاسلام والمسلمین

مغفوری به رشته تحریر درآمده است. در این بین «آورتین» با نگاهی متفاوت نوشته شده، بهزاد دانشگر این کتاب را که از سوی انتشارات ستارگان درخشان منتشر شده به اتکای مبارزه حاج قاسم با اشرار روانه کتابفروشی‌ها کرده است. نام این کتاب برگرفته از منطقه‌ای در حد فاصل استان کرمان و استان سیستان و بلوچستان است، روستایی دورافتاده که یادآور حماسه ایستادگی و مبارزه حاج قاسم در برابر اشرار است. جلد ۱ و ۲ «حاج قاسم، جستاناری در خاطرات شهید» را علی اکبری مزآبادی نوشته که به همت انتشارات یا زهر(س) منتشر شده است. کتابی مصور که مجموعه‌ای از خاطرات «حاج قاسم سلیمانی» را در قالب بخش‌های کوتاه، آن هم با زبانی ساده شامل می‌شود. کتاب‌هایی که در گزارش امروز به آنها اشاره شد تنها بخشی از عناوینی است که بنابه استقبال خودجوش اهالی کتاب درباره سردار سلیمانی نوشته و منتشر شده‌اند.

نواها و آواها به یاد سردار دل‌ها

با گذشت سه سال از شهادت سردار شهید سید حاج قاسم سلیمانی، اهالی فرهنگ و هنر با تولید آثار ارزشمند در قالب‌های مختلف هنری، همچنان عرض ارادت خود را به سردار دل‌ها ابراز می‌کنند. سعی این اهالی بر این بوده و هست که بخشی از ویژگی‌های فردی و حماسی این شخصیت بزرگ ملی-میهنی کشورمان را با زبان هنر روایت کنند. براین اساس طی سه سال گذشته آثار بسیاری در قالب‌های گوناگون فیلم، تئاتر، شعر، داستان و گونه‌های مختلف هنرهای تجسمی و... خلق شد تا نام حاج قاسم، اسطوره ملی ایران را برای همیشه در تاریخ کشورمان ماندگار کند. بخش موسیقی هم مستثنای از این موضوع نبوده و در این زمینه تولیدات اثرگذار و موفقی در گونه‌های متفاوت سرود، نماهنگ، تک‌آهنگ و آلبوم ساخته و منتشر کرده است، آثاری در ژانرهای مختلف.

تولیدات حوزه هنری برای حاج قاسم
مرکز موسیقی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی که در زمینه تولیدات مناسبی کارنامه برپاری دارد، طی سه سال گذشته به بهانه سالروز شهادت سردار سلیمانی آثار مختلفی در قالب نماهنگ و آلبوم منتشر کرده است.

از جمله نماهنگ‌های «امتحانی مانده است»، «دنیا دلتنگ است»، «ملک سلیمانی» و «همیشه قهرمان» با مشارکت بنیاد شهید سلیمانی از آلبوم «قهرمان من» که با موضوع سرودهایی برای حاج قاسم سلیمانی منتشر شد. این آلبوم شامل ۹ سرود با عناوین «ملک سلیمانی»، «پرده آخر»، «سپاه حاج قاسم»، «مرد میدان»، «همیشه قهرمان»، «سردار عاشقان»، «به وقت شام»، «امتحانی مانده است» و «قهرمان من» است. «قهرمان من» با همکاری شاعران مطرحی همچون علیرضا قزوه، رضا یزدانی و علی محمد مؤذب، محمدحسین نعمتی، فائزه زرافشان، میلاد حبیبی، امید مهدی‌نژاد و محمدرضا شفیعی تولید شده است. نماهنگ «دنیا دلتنگ است» در وصف سردار دل‌ها، شهید حاج قاسم سلیمانی با صدای امیر حقیقت و آهنگسازی میلاد بیضا منتشر شده است.

اثر معروف دیگر که به سفارش مرکز موسیقی حوزه هنری بوده است «قاسم هنوز زنده است» نام دارد با صدای غلامرضا صنعتگر و شعری از میلاد عرفان‌پور و آهنگسازی محمدرضا چراغعلی.

مدح‌هایی برای سردار

در قالب مدح‌های هم تولیداتی چون «ای کشته دور از وطن» با صدای محمود کریمی، «سردار سلیمانی» با صدای میثم مطیعی، «خبر آمد که ماه را زده‌اند» با صدای محمدرضا بذری، حاج قاسم با صدای حاج مسعود پیرایش و...

رسانه ملی به یاد حاج قاسم

دفتر موسیقی و سرود صداوسیما هم در این زمینه پرکار بوده و آثار ارزشمندی همچون «سرباز»، «مرد میدان»، «پوئم سمفونی سرباز» و... را تولید کرده است. «مرد میدان» با صدای علیرضا افتخاری به آهنگسازی محمدرضا چراغعلی و شعری از حضرت مولانا بوده

صادق روشن، شاعر قاسم صرافان و آهنگساز و تنظیم‌کننده احسان جوادی است. نماهنگ «پرواز» هم از تولیدات این مرکز است. این نماهنگ به کارگردانی مهاجر توحیدپرست و خوانندگی و آهنگسازی محمد معتمدی است. بهمن محمدزاده شاعر و افشین عزیزی به‌عنوان تنظیم‌کننده کار هستند. در مراسم باشکوه تشییع و خاکسپاری سردار شهید حاج قاسم سلیمانی هم نماهنگ متفاوتی با عنوان «یک عاشقانه آرام» از آلبوم «حالا که می‌روی» با صدای محمد معتمدی منتشر شد. شعر این کار سروده محمد مهدی سیار، ملودی فرید سعادت‌مند و تنظیم آن بر عهده هومن نامداری است.

«فصل پریشانی» به تهیه‌کنندگی مهاجر توحیدپرست و ملودی علیرضا افکاری و خوانندگی علی زندوکلی و به مناسبت اولین سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی منتشر شد. ترانه این کار سروده محمدسعید میرزایی است. از دیگر فعالیت‌های این مجموعه کمپین اجرای سرود «لشکر عشق» از پروژه‌های ملی «سفیر آفتاب» بود که به مناسبت هفتمین روز شهادت شهید حاج قاسم سلیمانی همزمان در ۴۰ شهر کشورمان و همچنین در کشورهای سوریه، عراق، فلسطین و لبنان توسط گروه‌های سرود برگزار شد.

عرض ارادت از گسترملی به سردار سلیمانی

ارکستر موسیقی ملی ایران نیز در سی‌وپنجمین جشنواره موسیقی فجر قطعه «در محاصره» را به یاد سردار قاسم سلیمانی اجرا کرد. این قطعه به آهنگسازی بهزاد عدی بوده و موسیقی این کلیپ از تیتراژ سریال «در محاصره» انتخاب شده است.

موسیقی پاپ به یاد سردار

در بخش موسیقی پاپ سال ۹۸ قطعه «سردار من» با آهنگسازی و خوانندگی حامد زمانی منتشر شد.

ترانه این کار را قاسم صرافان سروده و تنظیم راشا تقی‌پور. «قهرمان بی‌ادعا» با صدا و ترانه‌سرایی محسن ابراهیم‌زاده. «سردار سلیمانی» اثر دیگری است به خوانندگی و آهنگسازی بهزاد بختیاری و ترانه‌سرایی سجاد صادقی. «سردار» به خوانندگی مهرداد جم و آهنگسازی مهدی جهانی و ترانه مشترک یاحا کاشانی و مهدی امامی که از تولیدات مرکز موسیقی صداوسیما است.

«علمدار زمنه» با صدای علی میرزایی و شعری از مرتضی عابدینی و تنظیم و ملودی رامین بهارستانی، «تاریخ» با صدای صالح شیخ شعاعی و به آهنگسازی و تنظیم رامین بهارستانی و ترانه‌سرایی امیررضا دادبخش.

«سردار عشق» با صدا، آهنگسازی و ترانه‌سرایی سید صادق آتشی و تنظیم وحید عباس‌کوهی به سفارش دفتر موسیقی و سرود صداوسیما بوده است.

محمدرضا نظری در این باب دو اثر منتشر کرده است: «طوفان ایران» به آهنگسازی مرتضی نکویی و «سردار کرمانی» به آهنگسازی رامین بهارستانی و شعری از رضا نصایی. «منم قاسم» با شعر و خوانندگی علیرضا اژدری.

تولیدات تازه به یاد حاج قاسم

«رقص و جولان» با صدای علیرضا افتخاری از سوی مرکز موسیقی حوزه هنری ویژه سومین سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی منتشر شده است. آهنگسازی این اثر را عماد توحیدی انجام داده است با ترانه‌ای از محمد مهدی سیار. پرواز همای هم در تازه‌ترین اجرای خود روایت موسیقیایی سرباز نامه را در ادای احترام به حاج قاسم سلیمانی ۱۲ دی ماه ۱۴۰۱ تالار وحدت روی صحنه برد.